

do stanice Karviné, tedy — jak již v žalobě zdůrazněno — o dodávku z tuzemské továrny tuzemské provozovně žalované firmy. Jsou zde tedy trvalé vztahy, které žalující firma, třeba formálně vzhledem k sídlu svému ve Vídni považována býti musí za cizinku, má k tuzemsku tím, že továrna její jest v tuzemsku. Neplatí zde proto důvody, z nichž praxe dle toho, co shora řečeno, odpírá cizinci v cizině bydlícímu sudiště §u 99 j. n. a přičilo by se odepření tohoto sudiště právě vzhledem k motivům vládní předlohy k jur. normě slušnosti a spravedlnosti, poněvadž o nějakém zneužívání ustanovení § 99 j. n. řeči býti nemůže.

Čís. 489.

Vynutití splnění závazku, jímž se kdo zavázal, odevzdati pronajímateli byt, užívaný osobou, jež není jeho podnájemníkem, lze jen exekucí dle § 354, nikoli dle § 349 ex. ř.

(Rozh. ze dne 13. dubna 1920, R II 71/20.)

Vymáhající věřitelka propůjčila bezplatně část svého bytu bratru povinné dlužnice, jež se pak zavázala soudním smírem, že vymáhající věřitelce tuto část bytu do 14. dubna 1919 odevzdá. Ježto se tak nestalo, povolil soud první stolice vymáhající věřitelce exekuci, nařídív dle návrhu straně povinné, by byt nejdéle do jednoho týdne od doručení usnesení vymáhající straně do držení a užívání odevzdala, jinak že jí bude k návrhu vymáhající strany uložena pokuta, v případě nedobytnosti vazba. Rekursní soud zamítl návrh vymáhající věřitelky. Důvody: Má-li, jako v tomto případě, dle právoplatného soudního příkazu dlužník odevzdati byt vymáhajícímu věřiteli, dlužno exekuci provéstí tím, že »výkonný orgán prostě odstraní osoby a movité věci na dotyčné části nemovitosti se nacházející« (§ 349 tr. ř.). Výkon této exekuce záleží hlavně na výkonném orgánu a jen v případě, kdy vyklizená nemovitost má býti odevzdána vymáhajícímu věřiteli, jest i jeho přítomnost nutná. Naproti tomu nemá dlužník při této exekuci žádným činem spolupůsobiti. Nelze proto při této exekuci použití proti dlužníkovi exekučních prostředků jakoby se tu jednalo o nějaké činy dlužníka. Dle § 54 odstavec třetí ex. ř. musí vymáhající věřitel v exekučním návrhu označiti i exekuční prostředky, jichž má při výkonu exekuce býti použito. Exekuční soudce nesmí z úřední moci povolit exekuci nařízením jiného exekučního prostředku, jenž nebyl vymáhajícím věřitelem navržen.

Nejvyšší soud obnovil usnesení soudu první stolice.

Důvody:

Dle ustanovení § 349 ex. ř. jest vésti exekuci, má-li dlužník byt nebo část jeho odevzdati vymáhajícímu věřiteli. To předpokládá, že dlužník byt ten drží, čehož však v tomto případě není; dle spisu, jenž tvoří základ exekučního nároku, propůjčila vymáhající věřitelka část svého bytu k používání bratru povinné dlužnice Maxu P. do 1. března 1919 bezplatně, a smírem, na základě jehož exekuční návrh činí, zavázala se po-

vinná strana vymáhající věřitelce tuto část bytu do 14. dubna 1919 odevzdati. Ustanovení o smlouvě nájemní na poměr uvedený užití nelze, poněvadž užívání bytu bylo povoleno bezplatně. Není tedy povinná dlužnice nájemnicí, ano dle spisů není ani v držení bytu toho. Držitel bytu Max P. není však k vymáhající věřitelce v žádném smluvním poměru a nemůže proto tato proti němu nastupovati. Z jakého právního poměru Max P. byt ten drží, ze spisů na jevo nevychází; podnájemníkem zván býti nemůže již z toho důvodu, že povinná dlužnice, jež pro něho bezplatné užívání bytu toho umluvila, není nájemnicí, jak shora uvedeno. Nelze proto proti Maxu P-ovi užití ustanovení § 568 c. ř. s., a oproti vymáhající věřitelce odvolávati se na ustanovení § 575 c. ř. s. Z toho následuje, že, když povinná dlužnice se smírem zavázala, byt ten vymáhající věřitelce odevzdati, musí se o to postarati, by držitele bytu odstranila, že tedy musí podniknouti jisté jednání k tomu směřující, jež však provéstí může toliko ona sama, aniž jednání to třetí osobou může býti předsevzato a provedeno. Jest tedy dán případ vedení exekuce podle § 354 c. ř. s.

Čís. 490.

O návrhu, by rozvázáno bylo manželství s nezvěstným manželem, jenž byl podán později, než návrh, by nezvěstný byl prohlášen za mrtva, nutno i tehdy provéstí znovu předepsané řízení, když v čase druhého návrhu nebylo ještě o prvním návrhu rozhodnuto.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1920, R I 208/20.)

Žádost manželky, by rozvázáno bylo manželství s nezvěstným manželem, byla podána teprve, když bylo již zahájeno řízení o dřívější její žádosti, by manžel prohlášen byl mrtvým. Soud první stolice vyhověl v témž rozhodnutí oběma žádostem. Rekursní soud nevyhověl rekursu, pokud šlo o prohlášení manžela za mrtva, zrušil však usnesení prvního soudu, jímž bylo prohlášeno manželství rozloučeným a nařídil soudu první stolice, by o tomto návrhu zahájil předepsané řízení a, proveda jej, znovu rozhodl. Co do zrušující části uvedl v důvodech toto: O manželčině návrhu, by rozvázáno bylo její manželství s nezvěstným manželem, nebylo vůbec zahájeno řízení ve smyslu § 9 zákona ze dne 16. února 1883 čís. 20 ř. zák. Pozůstalý manžel může sice žádati dodatečně ve smyslu § 9 cit. zák., by manželství jeho bylo prohlášeno rozloučeným, než zákon nařizuje výslovně, by soud o návrhu tom jednal dle předpisů zákona. Z doslovu zákona a z dějin jeho vzniku (zpráva komise panské sněmovny čís. 275 k těsnopisným protokolům IX. sese, těsnopisné protokoly str. 9046 až 9056 o zasedání poslanecké sněmovny ze dne 3. února 1883) vyplývá, že v takových případech dle zjevného úmyslu zákonodárcova jest řízení znovu zavéstí a provéstí a že dlužno jmenovitě stanoviti novou ediktátní lhůtu. Konečné rozhodnutí bude řešiti pouze otázku, zda manželství manžela, již za mrtva prohlášeného, jest považovati za rozvázané.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.